

Nicolae Șt. Noica

Palatul de Justiție
și sediile
Înaltei Curți de Casație și Justiție
– 130 de ani –

Elogiul unui Palat,
Ioan-Aurel Pop, Președintele Academiei Române

*Sediul Înaltei Curți de Casație și Justiție,
simbol al rolului justiției și al supremației legii,*
Corina-Alina Corbu, Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție

Editura VREMEA
București
2025

Cuprins

Elogiul unui palat	5
Acad. Ioan-Aurel Pop, Președintele Academiei Române	
Sediul Înaltei Curți de Casație și Justiție, simbol al rolului justiției și al supremației legii	7
Corina-Alina Corbu, Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție	
Argument	9
Nicolae Noica, Membru de onoare al Academiei Române	
1862 – Anul în care s-a creat Înalta Curte de Casație și Justiție	31
Nicolae Noica, Membru de onoare al Academiei Române	
Palatul de Justiție	39
Nicolae Noica, Membru de onoare al Academiei Române	
Palatul din strada Batiștei nr. 25. Noul sediu al Înaltei Curți de Casație	203
Nicolae Noica, Membru de onoare al Academiei Române	
Cuprins	257

Palatul de Justiție și sediile Înaltei Curți de Casație și Justiție

Problema înființării unei instituții care să fie „far sub luminile căruia avea să se modernizeze întregul sistem judiciar românesc”¹ a fost ridicată în discuțiile Comisiei Centrale de la Focșani.

Mai întâi, în sesiunea din 1859, Comisia Centrală a elaborat și publicat „Proiectul de legiuire pen-

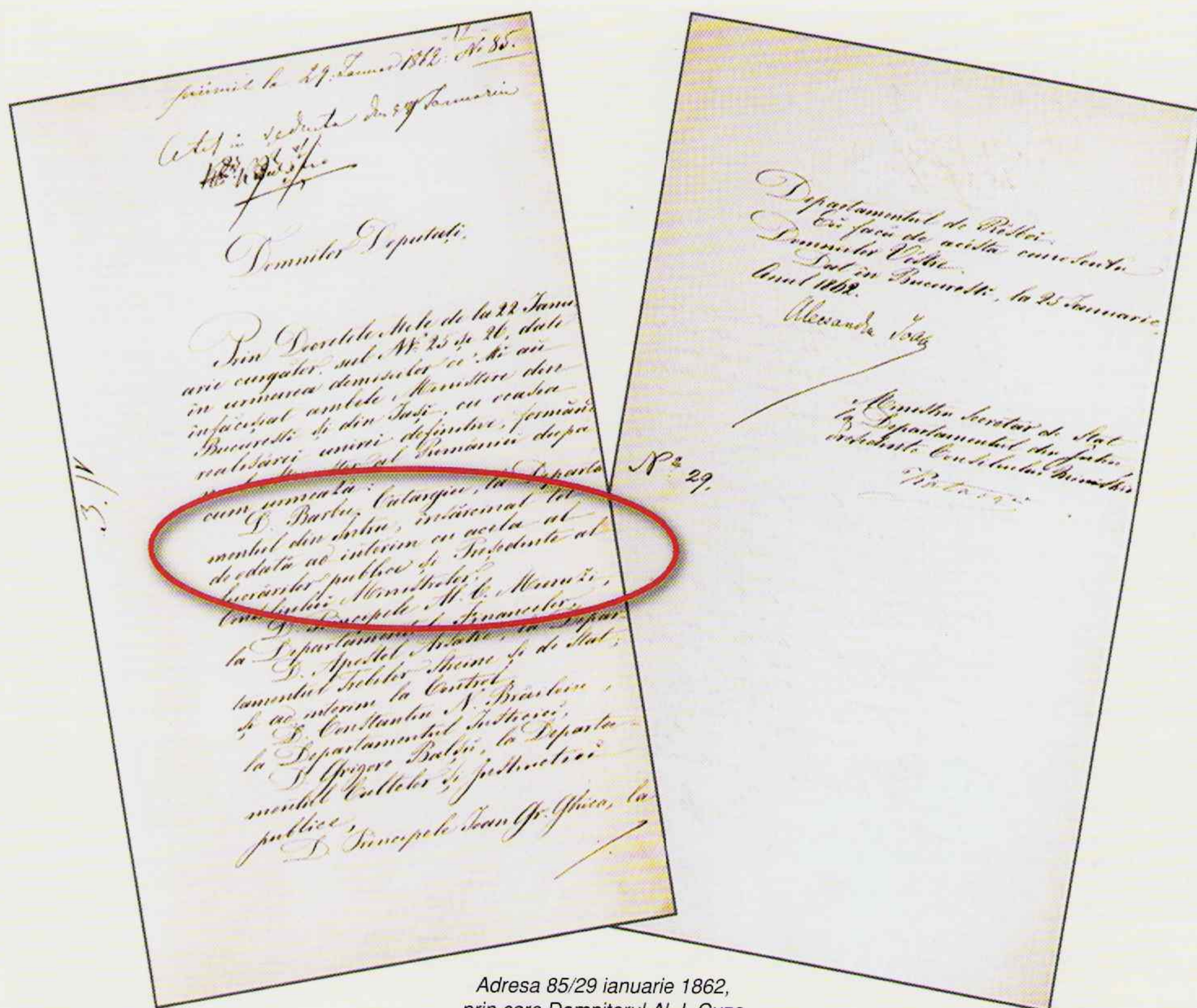
tru înființarea unei Curți de Casație și de Justiție pentru Principatele Unite ale României”, iar în februarie 1860, acesta era trimis Adunării legiuitoare din cele două principate.

Ulterior, Proiectul legii de înființare a Înaltei Curți de Casație a fost adoptat cu amendamentele am-

Alexandru Ioan Cuza
(1820-1873)

1862 – Anul în care s-a creat Înalta Curte de Casație și Justiție

Adresa 85/29 ianuarie 1862,
prin care Domnitorul Al. I. Cuza
înaștează Adunării Legislative componența
primului guvern al Principatelor Unite.

belor adunări parlamentare, iar Domnitorul Alexandru Ioan Cuza l-a sancționat și promulgat prin Decretul Domnesc nr. 1 din 12 ianuarie 1861.

Imediat, legea pentru înființarea Curții de Casație și Justiție a fost publicată în:

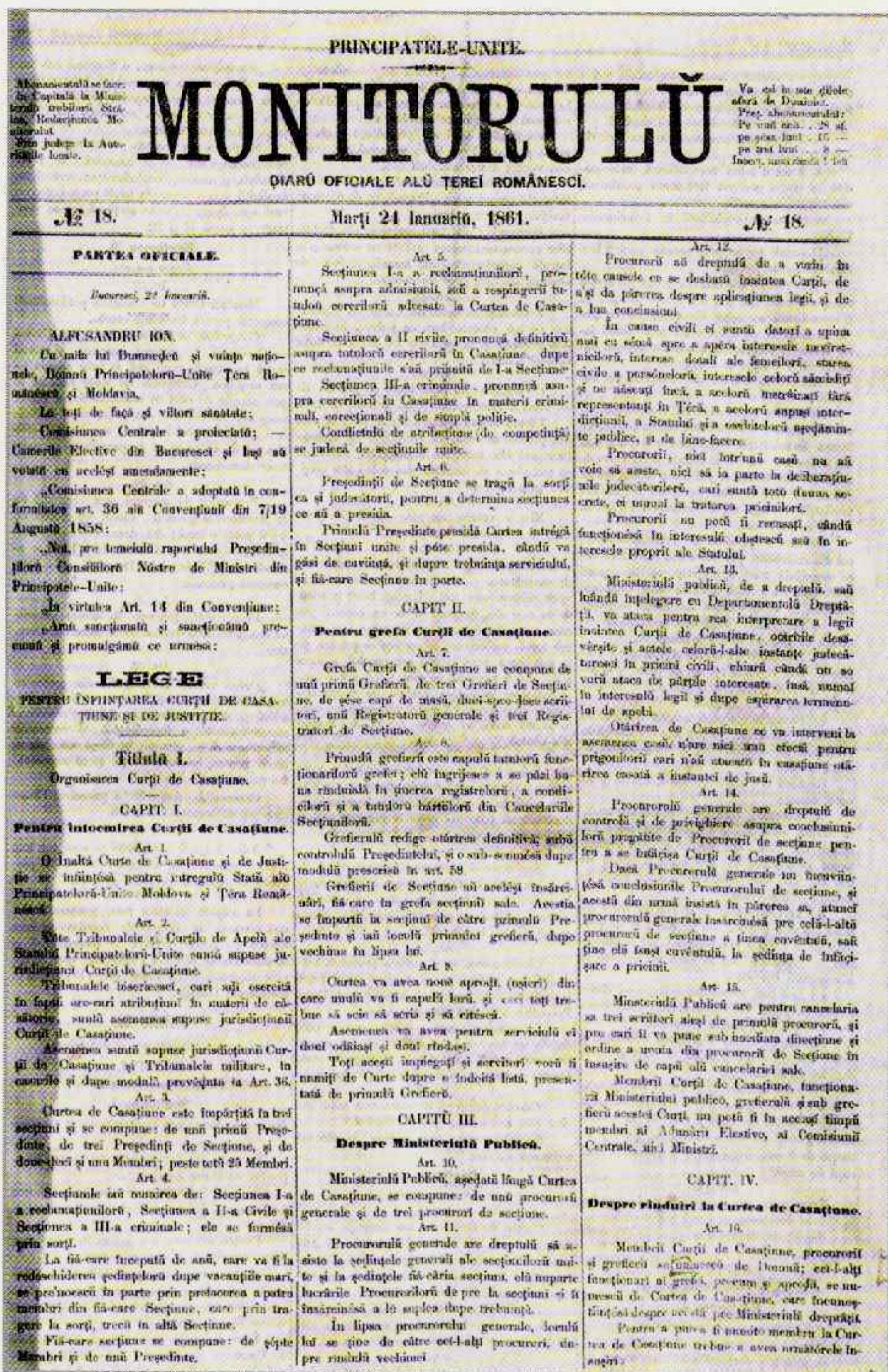
- Monitorul Oficial al Țării Românești* Nr. 18 din 24 ianuarie 1861 cu litere latine;
- Monitorul Oficial al Moldovei* nr. 88 din 23 ianuarie 1861 cu litere chirilice.

Cu toate că legea fusese aprobată prin decret domnesc, aplicarea ei a trebuit să aștepte mai bine de un an. Aceasta s-a datorat mai multor cauze legate de greută-

țile care se aflau în calea Unirii depline, dar și aprigelor divergențe privind stabilirea locului de funcționare a Curții de Casație.

În sfârșit, s-a realizat Unirea deplină la 24 ianuarie 1862. Atunci a fost numit primul guvern al Principatelor Unite. El era alcătuit din: **Barbu Catargiu** – Președintele Consiliului de Miniștri, **Principele Alexandru C. Moruzi** – Ministrul Finanțelor, **Apostol Arsache** – Ministrul Afacerilor Străine, **Constantin N. Brăiloiu** – Ministrul Justiției, **Grigore Balș** – Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice, **Principele Ioan Grigore Ghica** – Ministru de Război, **Dimitrie Cornea** – Ministrul Lucrărilor Publice.

Palatul de Justiție și sediile Înaltei Curți de Casație și Justiție

Monitorul. Ziar oficial al Țării Românești, Nr. 18, 24 ianuarie 1861. (Biblioteca Academiei Române, Fond Periodice)

Monitorul Oficialu al Moldovei, Nr. 88, 23 ianuarie 1861. (Biblioteca Academiei Române, Fond Periodice)

„Se ivesc acum și zori de viață pentru Curtea de Casație. Statul unitar, cu un singur guvern, o singură Adunare, cerea imperios înființarea Curții de Casație și Justiție a cărei lege aștepta în paginile Monitorului”.

În această atmosferă, prin Înaltul Decret Domnesc Nr. 82 din 11 februarie 1862, dat în baza Legii de organizare a Înaltei Curți de Casație și în urma raportului Nr. 1508 al Ministrului de Justiție, Constantin N. Brăiloiu, Domnitorul Al. Ioan Cuza numește membrii Curții de Conturi și ai Parchetului de pe lângă aceasta.

Domnitorul s-a străduit să facă numiri care să asigure de la început acestei instanțe strălucire; el a ales personalități de seamă, chiar

dacă nu aveau suficientă pregătire juridică.

Prim-Președintele a fost numit Vasile Sturdza, o valoare de necontestat. Între consilieri găsim printre alții pe Principele Nicolae Suțu, care, pe lângă pregătirea economică și politică, avea și pe cea juridică în grad înalt³, Ștefan Ferichide, Doctor în Drept la Paris și vechi profesor, Constantin Bosianu, Anastasie Panu, Ioan Alecu Filipescu, Alecu Catargiu, Nicolae Crețulescu. Parchetul avea în fruntea lui pe Mihail Kogălniceanu. Peste câteva zile, M. Kogălniceanu își va da demisia, spunând că „a refuzat cel mai frumos post, acela de procuror general al Curții de Casație, numai ca să poată rămâne în Cameră”¹⁴.

1862 – Anul în care s-a creat Înalta Curte de Casație și Justiție

Vasile Sturdza s-a născut la 8 noiembrie 1810, în Bârlad. A fost ales Președinte al Consiliului de Miniștri de la Iași (18 ianuarie – 6 martie 1859) și Ministru de Interne în Guvernul de la Iași condus de el însuși.

Fiu al vornicului Constantin Sturdza din Bârlad, el și-a făcut studiile secundare și superioare în străinătate.

Revenit în țară în anul 1833, s-a ocupat un timp cu administrarea întinsei moșii părintești, dar a fost atras și de arena politică.

Numit, în anul 1849, membru în Divanul Domnesc din Iași, în anul următor era deja titularul Ministerului Lucrărilor Publice din Moldova.

A îndeplinit, apoi, funcția de comisar al Guvernului pe lângă Banca Națională a Moldovei (în anul 1857). A fost ales deputat de Tecuci – din partea

Vasile Sturdza
(1820-1873)

Abonamentul se face:
la Capitală la Ministerul
Finanțelor.
Prin județe la Au-
toritățile competente.
Va apărea în toate zilele
afară de Duminică și
serbătorile cele mari.

MONITORUL

JURNALŪ OFICIALŪ ALŪ PRINCIPATELORŪ-UNITE.

Abonamentul:
Pe un an . . . 20 st.
pe șase luni . . . 15
pe trei luni . . . 8
Insert, unu rîndu 1 lot.

№ 34. Miercuri 14 Februariu 1862. № 34.

București, 14 Februariu.

ALECSANDRU IOAN,
Cu mila lui Dumnezeu și voința națio-
nale, DomnŪ alŪ PrincipatelorŪ-Unite;
La toți de față și viitori, sănătate;
VedendŪ raportulŪ Ministrului Nostru Se-
cretarŪ de StatŪ la DepartamentulŪ Justiției
sub No. 1509 din 11 februariu curențŪ,
prin care Ni se cere înființarea Curții de
Casație potrivitŪ legii speciale promulgată
la 12 ianuariu 1861;

AmŪ ordonatŪ și ordonămŪ:
Art. 1. SuntŪ numiți membri la Curtea
de Casație DD.
Vasile Sturza primulŪ președinte.
Hurmuzache (Constantin) președinte de
secțiune.
Slatineanu (Ioan) președinte de secțiune.
Racovița (Grigorie) președinte de secț.
Principele Suțu (Nicolae).
Filipescu (Ioan Alecu).
Catargiu (Aleco) președinte actualŪ alŪ
Curții princiare din Iași.
Cretulescu (Nicolae).
Beldiman (Iordache).
Cantacuzin (Ioan Constantin) fostŪ mi-
nistru în București.
Sturza Constantin (BătrînulŪ).

Ferichide (Stefan).
Panu (Anastase).
Bosianu (Constantin).
Roset (Lascar).
Predescu (Evghenie).
Sturza (Ioan).
Falcoianu (Scarlat).
Manu (Petre).
Filipescu (Constantin Ioan).
Silion (Stefan).
Donescu (Constantin).
Roset (Dimitrie).
Ghica (Aristide),
Princip. Scarlat (Gr. Ghica).

Art. 2. SuntŪ numiți pe lângŪ Curtea
de Casație, DD. Mihail (Cogălniceanu) pro-
curorŪ generalŪ.
Zecari (Constantin) procurorŪ de secț.
Veisa (Teodor) procurorŪ de secțiune.
Florescu (Ioan Gheorghe) procurorŪ de
secțiune.

Art. 3. Ministru Nostru SecretarŪ de
StatŪ la DepartamentulŪ Justiției este însărci-
natŪ cu aducerea la îndeplinire a ordonanței
Noștre de față.

DatŪ în București, la 11 februariu 1862
ALECSANDRU IOAN.
Ministru SecretarŪ de StatŪ
la DepartamentulŪ Justiției.
C. E. Brăhloiu. No. 83.

Abonamentul se face:
la Capitală la Ministerul
Finanțelor.
Prin județe la Au-
toritățile competente.
Va apărea în toate zilele
afară de Duminică și
serbătorile cele mari.

MONITORUL

JURNALŪ OFICIALŪ ALŪ PRINCIPATELORŪ-UNITE.

Abonamentul:
Pe un an . . . 20 st.
pe șase luni . . . 15
pe trei luni . . . 8
Insert, unu rîndu 1 lot.

№ 34. Miercuri 14 Februariu 1862. № 34.

ALECSANDRU IOAN.
Cu mila lui Dumnezeu și voința națio-
nale, DomnŪ alŪ PrincipatelorŪ-Unite.
La toți de față și viitori, sănătate;
VedendŪ raportulŪ Ministrului Nostru
SecretarŪ de StatŪ la DepartamentulŪ Justi-
ției sub No. 1510, din 11 ianuariu curențŪ.
Am ordonatŪ și ordonămŪ ce urmază:
Art. 1. Curtea de Casație se va în-
stala și va deschide seanțele ei în ziua de
15 (cinci-spre-șapte) martiu viitorŪ;
Art. 2. Până la întocmire, grefei de-
finitive a Curții de Casație, grefele astă-zi
în ființă ale Curții Princiare din Iași și a
Înaltei Curții din București din preună cu
toți cel-l-alți funcționari și servitorŪ, să men-
ținŪ și vorŪ urma a-și primi leșile dupe
statŪ.
Art. 2 și celŪ din urmă. MinistrulŪ
Nostru SecretarŪ de StatŪ la DepartamentulŪ
Justiției este însărcinatŪ cu executarea ordo-
nanței de față.
DatŪ în București, la 11 februariu 1862.
ALECSANDRU IOAN.
Ministru SecretarŪ de StatŪ
la DepartamentulŪ Justiției
C. N. Brăhloiu. No. 83.

Monitorul. Jurnal oficial al Principatelor Unite, Nr. 34, 14 februarie 1862.
(Biblioteca Academiei Române, Fond Periodice)

Palatul de Justiție și sediile Înaltei Curți de Casație și Justiție

proprietarilor mari – în Divanul ad-hoc din anul 1857, unde a îndeplinit și funcția de președinte al Comitetului proprietarilor mari.

La 28 octombrie 1858 a fost desemnat în Căimăcămia de Trei a Moldovei – ca președinte al Divanului Domnesc. Din înalta răspundere de Locotenent Domnesc, Vasile Sturdza a desfășurat o intensă și eficientă activitate unionistă.

Vasile Sturdza a fost inclus pe lista candidaților la Tronul Moldovei, însă, ca deputat de Tecuci în Adunarea Electivă de la 5 ianuarie 1859, n-a forțat nota, ci și-a dat cu toată convingerea votul pentru unanim acceptatul colonel Alexandru Ioan Cuza.

Cuza Vodă i-a răsplătit onestitatea și i-a pus în valoare capacitatea organizatorică într-ale administrației,

numindu-l premier și ministru de Interne în primul Guvern de la Iași, constituit sub auspicii unioniste.

Când, la 14 februarie 1862, a luat ființă Înalta Curte de Casație, Domnitorul Alexandru Ioan Cuza l-a numit pe Vasile Sturdza întâiul ei președinte, înaltă responsabilitate din care a demisionat la 19 octombrie 1868, când s-a retras cu totul în viața privată.

Vornicul Vasile Sturdza și-a purtat cu demnitate clasa de boier de viță veche, dovedind deosebită îndemânare în activitatea guvernamentală, caracter puternic în momente de cumpănă ale istoriei românilor, profesionalism în ale magistraturii.

Exemplar tipic al lumii privilegiate, el a știut cum să se lase pătruns de imperatiile deschiderilor reclamate de evoluția în modernitate a societății.

Abonamentul se face în Casa de la Ministerul Finanelor. Prin județe la Anunțurile respective. Va fi în sine județului de domiciliu al abonatului său mare.

MONITORUL

Preț abonamentului:
Pe un an ... 20 lei
pe șase luni ... 15 —
pe trei luni ... 8 —
Către un număr 1 lei

JURNALUL OFICIAL AL PRINCIPATELOR UNITE.

Nr. 62. Luni 19 Martie 1862. Nr. 62.

Domnilor,

Domnul Ministru al Justiției în discursul său pentru instalarea Curții de Casație a descris importanța misiunii acestui corp cu atâta erudiție și talent în cât mai nimic, mi a rămas de adaos. În adevăr, Domnilor, misiunea noastră este foarte importantă, căci pre cât Curtea de Casație este prin atribuțiile sale, și prin inamovibilitatea membrilor ei, cel mai înalt și mai puternic Tribunal, pre atâta și îndatoririle ei sunt mari, și grele. Acest corp este chemat a vindeca rēul cel mai mare, care de un timp îndelungat a apăsât țera noastră „neîncredere în dreptate“ De la el să cere restabilirea, încrederea și rēdicarea ramului judecătoresc din discreditul în care din nenorocire a fost căzut. Să punem dar toate silințele noastre ca în curind să putem auzi „Dreptatea Domnesce în România.“

P. Ministru N. Gr. Racoviță.
No. 2857, anul 1862, martiu 17.

Monitorul.
Jurnal oficial al
Principatelor Unite,
Nr. 62,
19 martie 1862.
(Biblioteca
Academiei Române,
Fond Periodice)

Toată lumea aștepta ziua de 15 martie 1862, care fusese fixată prin Decretul Domnesc nr. 83, pentru instalarea Înaltei Curți de Casație.

Între timp, la 14 martie 1862, guvernul prezentase Adunării legislative un proiect pentru deschiderea unor credite, între care și unul de 60.000 lei pentru a plăti chiria unui local destinat Curții de Casație și cumpărarea mobilelor ce-i erau necesare.

Se hotărăște ca Înalta Curte de Casație să funcționeze în localul ce aparținuse anterior Înaltei Curți din Țara Românească (denumită și Curtea Judecătorească) ce se afla pe malurile Dâmboviței, unde se situează în prezent Palatul de Justiție.

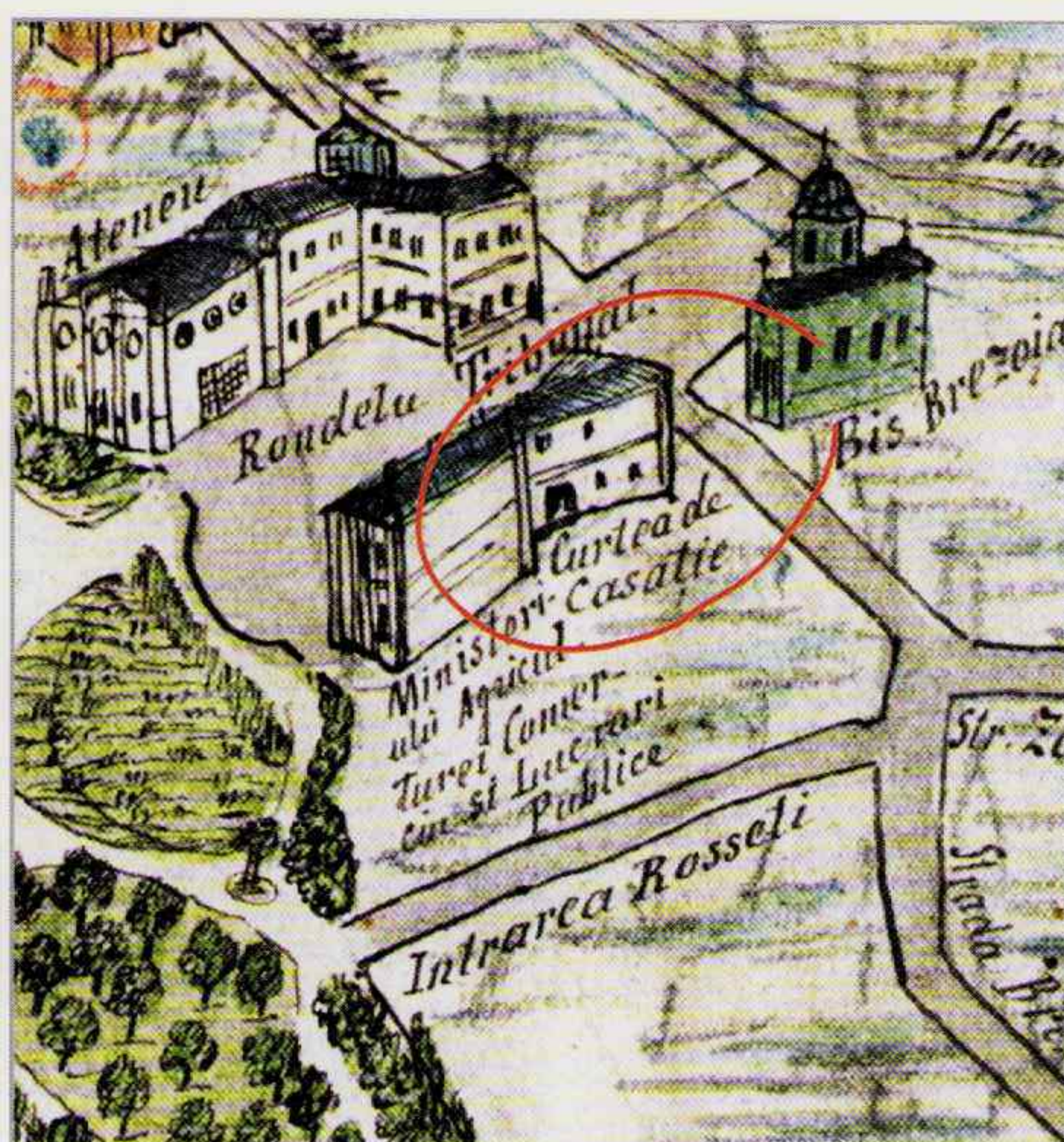
În ziua instalării, la ora 12, membrii Curții s-au strâns în localul arătat. „De aici au mers în corpore la Palatul Domnesc, cu toate onorurile, escortați de lăncieri și au depus jurământul”⁵.

După aceasta, se menționează că membrii Curții de Casație s-au reîntors la Curte, unde Ministrul de Justiție Brăiloiu a ținut un discurs la care a răspuns Prim-Președintele Vasile Sturdza.

1862 – Anul în care s-a creat Înalta Curte de Casație și Justiție

Primul sediu al Înaltei Curți de Casație și Justiție, în anul 1862, a fost în localul Curții Judecătorești, aflat pe malul Dâmboviței, unde se află astăzi Palatul de Justiție. (Biblioteca Academiei Române, Cabinetul de Hărți)

Sediul Înaltei Curți de Casație de lângă Grădina Cismigiu. Perspectiva culorii de roșu din București (cca 1872), detaliu. (Biblioteca Academiei Române, Cabinetul de Hărți, Cota D.XVII 43)

Dânsul a arătat că „pe cât Curtea de Casație este prin atribuțiunile sale și prin inamovibilitatea membrilor ei cel mai înalt și mai puternic Tribunal, pe atât îndatoririle ei sunt mari și grele”. Și încheie spunând: „Să punem, dar, toate silințele noastre, ca în curând să auzim:

Dreptatea domnește în România!”

La 16 martie 1862, Adunarea legiuitoare a votat creditul amintit pentru chirie și mobilier.

Localul avea patru săli de judecată, câte una pentru fiecare secțiune, iar una pentru secțiile unite. Se cunoștea și mobilierul procurat, „care era destul de simplu, în care erau cruci, mese cu postav simplu pentru Curte, cu postav verde pentru grefieri, cu mușama pentru ceilalți funcționari, cu loc de nisip la călimări. Se afla și un dulap de stejar cu lustru și geamlâc pentru bibliotecă, cu despărțiri în lățime și lungime de 4 coți”.

Monitorul Oficial al Principatelor Unite publică în nr. 68 de luni, 26 martie 1862, „lista obiectelor pentru serviciul Curții de Casație”, pe care o prezentăm după original.

Localul repartizat Înaltei Curți de Casație era impropriu pentru desfășurarea unei activități de amploarea și importanța instanței supreme. De altfel, Prim-Președintele

MONITORUL
JURNALUL OFICIAL AL PRINCIPATELOR UNITE.

Nr. 68. Luni 26 Martie 1862. Nr. 68.

D-stra acolo unde Tribunalele se judecă procesele comerciale, judecă și pe cele corecționale, să se vezi comunică delictul ca și desvelit D-lori procurori după lingă instanțele corecționale ca să susție pira, acolo unde aceste Tribunale sunt separate.

Termis, D. Procuror, făcându-vă cunoscut că voi considera ca o abatere flagrantă din datoriile D-stra, și nu voi lăsa trecută cu vederea, ori de câte ori s'ar trece neobservate și fără nici un rezultat din parte-vă, veri-una din aceste împrejurări, căci creditul suferă din molicința cu care se eșecută legea în asemenea privință, din nepăsarea ce arată procurorii intru a îndeplini prescripțiunile ei în asemenea materii.

Veți face această cunoscută și chiar Tribunalului carele este îndatorat după legi a provoca totuși acțiunea publică în casu de delict și crime, și nu pôte fi îngăduită a autorisa concordate, cându legea nu le permite.

Ministru C. N. Brătioiu.

Pentru serviciul Curții de Casație fiindu trebuință a se înființa din nou obiectele următoare și anume:

2 mese mari pentru două-șeci și cincă persoane, una (cu fier și cheval) semicercu, cu picior de stejar la strung și cu lustru, acoperite cu postav roșu bun.

10 birouri de stejar cu câte trei sarte, două jos și unul mare la masă, cu brște bune și galerii, în lungime de două coți și în lățime unu cot și jumătate, cu lustru.

4 mese de câte 11 persoane una, de lemn de brad, cu picior de stejar la strung, cu lustru, și îmbrăcate cu postav roșu bun.

8 idem fără sarte pentru prizonitari cu postav verde bun.

13 mese idem de câte 2 coți în lungime una, și una $\frac{1}{2}$ lățimea, cu picior de stejar la strung, cu lustru și sarte cu chef, acoperite cu postav verde bun (pentru gratieri.)

78 jețuri de stejar, cu lustru îmbrăcate cu pluș de lină roșu; iar înșontă lor ca cele de la Camera, dintre cari patru, pentru Președinți, mai mari.

86 scaune asemenea îmbrăcate cu același pluș în forma celor de la Camera.

1 dulap de stejar cu lustru și gémléu pentru Bibliotecă, cu despărțiri, în lățime de 4 coți și în lungime asemenea.

4 pendule poleite puă la preț de 10 galbeni una.

4 cruci cu imagina Mîntuitorului, cu pedestal.

86 călimări de sticlă ca cele de la Directoru, dintre cari 4 mai bune.

Pentru Camera Procurorilor.

4 mese, una în lungime de două coți, în lățime de $1\frac{1}{2}$, cu picior de stejar la strung, cu lustru și acoperite cu postav roșu bun.

4 jețuri ca cele 78 de sus.

6 scaune idem ca cele 86 de sus.

1 potret al Domitorului cu prevazu poleit ca cel din pretoriul Ministeriului.

1 una pendulă ca cele de sus.

4 călimări idem ca cele 82 de sus.

4 dulapuri de stejar cu lustru și despărțiri pentru hărți în lungimea obișnuită și în lățime de două coți și $\frac{1}{2}$, cu brște bune îndouite.

Monitorul. Jurnal oficial al Principatelor Unite, Nr. 68, 26 martie 1862. (Biblioteca Academiei Române, Fond Periodice)

Palatul de Justiție și sediile Înaltei Curți de Casație și Justiție

Vedere panoramică luată de pe Teatrul Național, publicată în Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, București, 1856. (Biblioteca Academiei Române, Cabinetul de Stampe)

Curții demonstra ministerului, prin adresa nr. 437 din 4 iunie 1862, starea deplorabilă și cu desăvârșire strâmtă a caselor dlui Iorgu M. Ghica închiriate de minister. Dânsul sublinia că a intervenit în mai multe rânduri că una dintre secțiuni cu întreaga grefă nu ar fi avut unde a se așeza.

În urma acestui demers, Ministerul Justiției a numit o comisie compusă din trei medici: Venert, Atanasovici și Saras din partea serviciului sanitar, un inspector general, Al. Costinescu și secretarul consiliului tehnic, Ștefan Lospezeanu din Ministerul Lucrărilor Publice. Comisia prezintă un raport din care reiese că „apartamentele etajului de sus, deși nu sunt umede, sunt într-o stare foarte proastă, pereții crăpați, tavanul crăpat și pătat de apă ce a curs prin înveliș. Apartamentele de jos sunt în stare de umiditate, care le face cu totul inhabitabile și aerul infect este vătămător respirației”⁶.

Ca urmare, Ministerul Justiției solicită la 23 iulie 1863 Consiliului de Miniștri rezilierea contractului de

închiriere și găsirea altui local pentru Înalta Curte de Casație. Ulterior, guvernul a repartizat Curții de Casație un alt local lângă Grădina Cișmigiu, în zona unde va fi amenajată intrarea cea mare Rondelul (ulterior Piața Valter Mărcineanu). Aici, în vechea casă a colonelului D. Dumitrescu Maican, amplasată pe partea dreaptă a intrării Rondelul, pe colțul format cu str. Brezoianu, funcționa tribunalul. Alături se aflau fostele case ale beizadelei Costache Gr. Ghica, în care, începând cu anul 1865, își desfășura conferințele Ateneul Român, ulterior transformate în Teatrul Lyric. „În aceeași piață, dar de cealaltă parte, *vis-a-vis* de Biserica Brezoianu, în casa pe care o ocupă astăzi Ministerul de Război, se amplasase Înalta Curte de Casație”⁷.

Să reținem că în acest local va funcționa mai bine de 32 de ani (1863-1895) una dintre cele mai prestigioase instituții ale țării, Înalta Curte de Casație și Justiție, până la mutarea sa în Palatul de Justiție.

Note:

1. Prof. univ. Mircea Duțu, *Istoria Înaltei Curți de Casație și Justiție a României*, Editura Economică, București, 2007.
2. Academician Andrei Rădulescu, „Din trecutul de 80 de ani al Curții de Casație”, comunicare 27 martie 1942 la Academia Română – Memoriile Secțiunii Istorice.
3. Victor Săvulescu, *Viața și opera economistului N. Suțu*, Academia Română, „Studii și cercetări”, vol. LVIII.

4. *Românul*, nr. 75/1862.

5. Acad. Andrei Rădulescu, „Din trecutul de 80 de ani al Curții de Casație”, comunicare ținută la data de 27 martie 1942 la Academia Română.

6. Prof. univ. Mircea Duțu, *Istoria Înaltei Curți de Casație*, Ed. Economică, 2007.

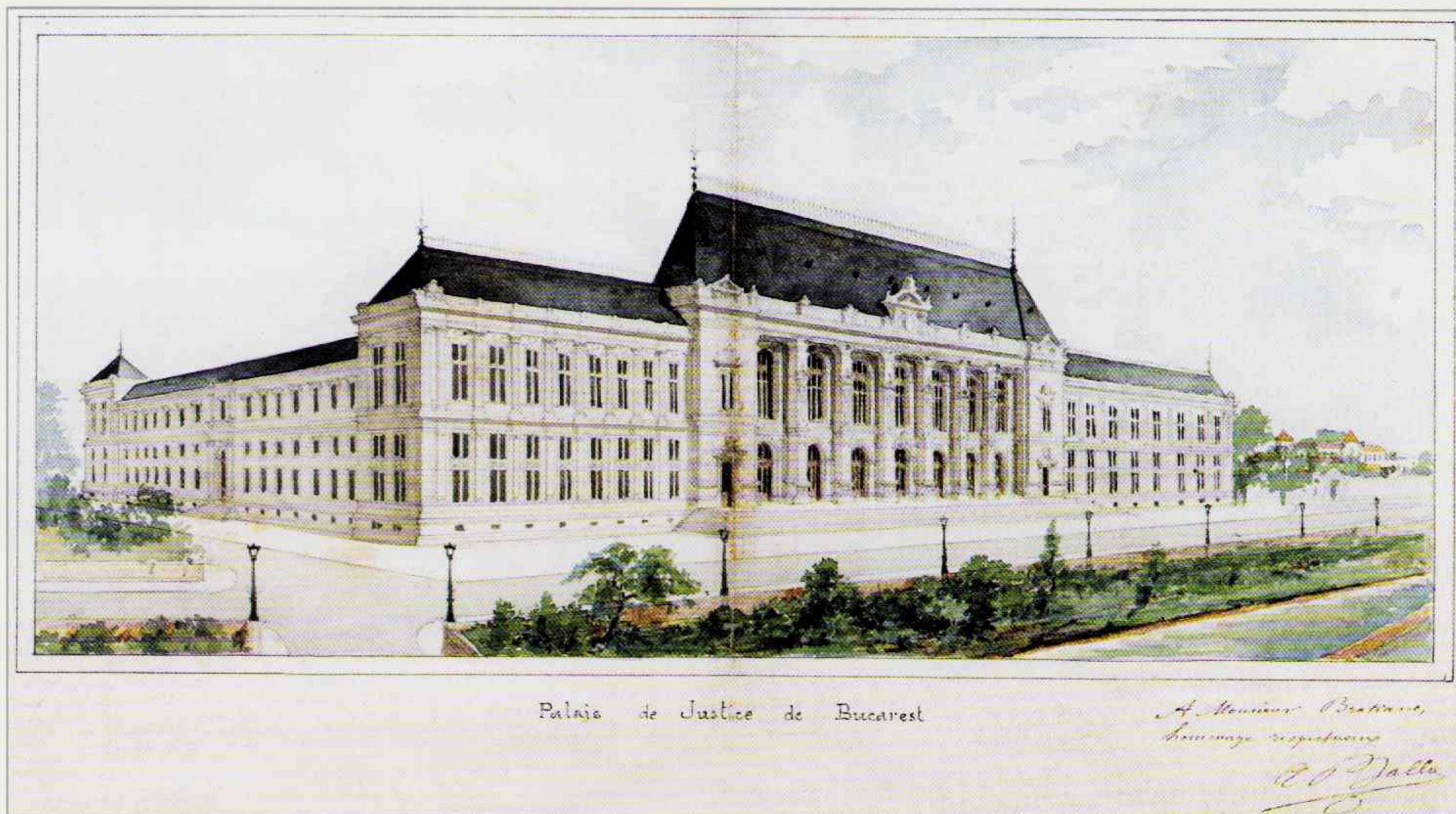
7. Frédéric Damé, *Bucureștiul în 1906*, Editura Paralela 45, 2007.

Palatul de Justiție

„Dezmeticirea României va veni când se va pune serios problema răspunderilor.

Fiindcă altfel ar fi prea ieftin.”

Mihail Sebastian, *Jurnal (1935-1944)* / 31 august 1944

Fațada Palatului de Justiție.
(acuarelă realizată de arh. A. Ballu)

Palatul de Justiție și sediile Înaltei Curți de Casație și Justiție

După Unirea Principatelor sub domnia lui Alexandru Ioan Cuza, a fost resimțită și nevoia unui Palat de Justiție și, de aceea, printr-un decret domnesc emis în 1859, s-a hotărât construirea lui pe terenul din Piața Constantin Vodă⁸.

Noile relații juridice statornice între cetățeni se cereau ilustrate arhitectonic printr-o clădire de pro-

porții monumentale, care să simbolizeze justiția ca instituție și ca ideal social în cadrul colectivității. Noul edificiu urma să cuprindă toate instituțiile judecătorești din capitala țării, care erau adăpostite, după cum am arătat, în diferite case închiriate de către stat, cu totul necorespunzătoare acestei destinații.

Importanța pe care statul o acordă edificiului rezultă din hotărârea ca, pentru construcția Palatului de Justiție din București, „să se organizeze un concurs internațional”⁹.

La acest concurs, la care au participat arhitecți străini, Alexandru Orăscu a obținut un mare succes, proiectul său primind premiul întâi și urmând a fi executat. O serie de neînțelegeri bănești între stat și județul Ilfov, care trebuia să contribuie cu jumătate din costul clădirii, au împiedicat începerea lucrării. Deși Alexandru Orăscu era directorul lucrărilor publice din capitală, el nu a înțeles să dea nici un fel de prioritate proiectelor elaborate de el.

De atunci și până în anul 1878 nu s-a mai întreprins nimic.

Alexandru Orăscu
(1817-1894)

În 1878, o comisie de magistrați a fost înființată pentru a întocmi programele și toate detaliile necesare deschiderii unui nou concurs internațional. După ce toate lucrările pregătitoare au fost gata și terenul a

fost ales pe locul unde funcționa Înalta Curte de Casație, în anul 1862, în fața bisericii „Domnița Bălașa”, s-a renunțat la ideea concursului.

Imaginea locului unde a funcționat Curtea de Casație în anul 1862.

(desen realizat de Radu Oltean și publicat în lucrarea București – 1459-2009 – 550 de ani de la prima atestare documentară, 2009)